

Marcel Mauri: “L’independentisme no ha d’anar als barris: ha de ser-hi”

Entrevista al vicepresident d'Òmnium Cultural

Text: Laura Aznar / Foto: Ivan Giménez

— Havia pensat que comencéssim parlant de la teva infància, dels teus orígens i de la teva relació amb Badalona. Després ja entrarem en el *mambo*.

— Vols dir que això interessarà a algú?

— A mi sí, molt. Ho provem?

Parla'm de la teva família. D'on surt Marcel Mauri?

Soc el petit de tres germans d'una família obrera. El pare treballava des del dilluns al matí fins al dissabte a la nit: el vèiem poc, però sempre hi era. La mare feia la doble jornada laboral que acostumen a assumir les dones, a la botiga i a la llar. La meva família paterna és de Badalona, gent molt humil: el meu avi era mecànic, i la meva àvia, mestressa de casa. La família materna va arribar d'Andalusia. No vaig conèixer el meu avi, que era republicà i fill de guàrdia civil. Imagina-t'ho! Era el “rojo” d'11 germans, tots ells “del orden”. De fet, quan va haver-hi l'“Alzamiento Nacional” i el cop d'Estat, li van dir “O te'n vas, o pillaràs”, així que amb tota la família van venir a Badalona. La meva àvia era modista i ell va treballar en fàbriques d'armament un cop aquí. Per això, quan va acabar la guerra, el van empresonar.

On?

A Montjuïc. La meva àvia anava a veure'l amb la meva mare i amb el meu *tiet* fins que un dia, mentre el traslladaven, es va poder escapar. Així es va salvar. L'àvia mai volia parlar d'aquests temes, però sí que em va explicar que el meu avi, que va morir a Bellvitge, estava estirat al seu llit de mort i de cop li va preguntar: “Anita, ¿dónde estoy?”. Ella va respondre: “En el Hospital Generalísimo Franco”. I ell es va incorporar i va dir: “¡Cabrón!”. És una de les últimes coses que va dir el meu avi en vida. Tu ets el que has viscut a casa, el que has mamat. Les meves dues famílies tenen orígens diferents, però totes dues eren molt humils i amb unes conviccions fermament republicanes. Els meus pares no estaven especialment polititzats; de fet, gens ni mica, però sí que ens van educar en la llibertat. Són d'aquestes famílies que, sense saber-ho, fan política amb el seu gest personal i l'actitud del dia a dia. Un exemple d'això és l'escola on em van dur, que em va marcar molt.

Quina era?

Era una escola catalanista, del CEPEPC, aquí a Badalona. Quan jo feia P5 o 1r va passar a la xarxa pública. Els meus germans encara recorden com, a un costat de l'aula, hi havia el mural dels rius d'Espanya, i a l'altre, un mural amb el president Companys. A casa van apostar per això però sense plantejar-s'ho gaire, amb el convenciment que els fills havien d'anar a una escola que defensés els valors democràtics, i ho van fer d'aquesta manera.

La teva primera politització arriba de la mà de l'associacionisme, l'educació en el lleure i del moviment estudiantil, on vas militar al BEI (Bloc d'Estudiants Independentistes) i a la CEPC (Coordinadora d'Estudiants dels Països Catalans).

Quan arribo a la Universitat Autònoma, començo a participar en les assemblees de facultat. Després, a la Pompeu Fabra, quan el BEI estava més organitzat, amb alguns amics vam crear un nucli al campus. Des d'un punt de vista estrictament polític, la meva militància comença amb el BEI i la CEPC: eren els anys previs al *pla Bolonya*, i en aquell moment ja reivindicàvem el tema dels costos de la universitat, de les dificultats de poder accedir-hi segons la classe social, i la qüestió lingüística, l'ús del català. Així que sí, la meva militància més política va començar de la mà del moviment estudiantil, però jo em reconec més en l'inici de la militància a través de l'esplai i d'associacions d'arreu de la ciutat amb persones nouvingudes. Aquesta qüestió sempre m'ha interpel·lat molt; de fet, ha acabat marcant la meva personalitat: tinc una família arribada d'Andalusia i un company arribat del Marroc. La meva consciència política neix a l'escola, a l'esplai, a la família. Saps? Són els tres elements que més em marquen en aquest sentit.

Foto: IVAN GIMÉNEZ

“Titllar els comuns de traïdors o de covards em sembla inexplicable”

Com arribes a Òmnium Cultural?

Tenia contacte amb Òmnium Badalona per dues vies: primer, perquè jo formava part de la Coordinadora d'Associacions per la Llengua (CAL). Vam fundar un nucli aquí i en algunes coses col·laboràvem amb Òmnium Cultural, que en aquell moment era una entitat bastant envellida. En canvi, a la CAL hi havia gent molt jove i amb moltes ganes de fer coses: fèiem un Correllengua molt *currat* per tots els barris de la ciutat i treballàvem conjuntament amb diverses entitats. Són els anys en què un aprenent de bruixot comença a despuntar i es cola a l'Ajuntament. Aconsegueix tenir certa atracció per part dels mitjans de comunicació i l'any 2007 fa l'explosió, esdevenint el cap de l'oposició. Llavors vam fundar una associació que es diu Badalona Som Totes i Tots, on hi ha el Centre UNESCO de Catalunya, l'Ateneu de Sant Roc, Òmnium Cultural, la CAL, diverses

associacions de veïns i entitats d'arreu de la ciutat. I la portaveu d'aquesta associació era una persona que m'estimo moltíssim i a qui políticament dec molt: la Dolors Sabater.

A Òmnium coneixes Jordi Cuixart. Parla'm d'ell. És una persona molt reivindicada des de sectors molt amplis i tinc la sensació que això s'explica perquè Cuixart s'ha convertit en una figura pont que uneix les diferents tradicions i sensibilitats de l'espectre sobiranista. Una persona de consens, en podríem dir.

Jo també tinc aquesta sensació. De fet, el Jordi és molt fidel a la tradició d'Òmnium de ser l'últim pont quan ja no en queden, com deia la Muriel. Sempre hem intentat que, quan no hi ha espais on uns i altres puguin parlar, gent que representa sensibilitats molt diverses de l'independentisme i del sobiranisme tinguin aquest espai de trobada a Òmnium. Jo crec que el Jordi encarna això de manera brillant, amb la seva generositat, la seva força i amb aquest element innat de líder, que el tens o no el tens, i ell el té. Quan parla, penses que pot estar dient el mateix que diu algú altre; però, quan ho explica el Jordi, sents aquella convicció. Té aquesta capacitat d'arrossegament. Sap cosir i unir diverses sensibilitats.

En quin sentit?

Qui pot dubtar d'un *tio* que, davant del Suprem, diu: "Escolta, jo ho tornaré a fer, i ho faré amb el conjunt de la ciutadania del meu país, fent que hi hagi àmplies majories". Hem de ser més? D'acord, però també cal que siguem més determinats. Davant d'un Estat que es comporta d'aquesta manera segur que no podem renunciar a cap via sempre que sigui pacífica, i aquí tenim la desobediència civil com un instrument de lluita imprescindible. No renunciarem mai a tot això. I aquesta síntesi, per mi, és en Jordi Cuixart.

En una entrevista a CRÍTIC el 2016 i en ocasions reiterades, Cuixart deia que "[Cometrim un error i una injustícia si exclouem els comuns del sobiranisme](#)". Sovint veiem acusacions de traïdoria, recels i tensions entre uns i altres. Ens estem fent "un tret al peu" com denunciava Cuixart?

Evidentment, el que diu Cuixart té tot el sentit. Segur que dins l'independentisme i el sobiranisme cal revisar actituds i comportaments per millorar les relacions. També crec que no es pot parlar d'independentisme com un tot, quan és un moviment tan ampli i tan plural. Quan veig que s'intenta vincular independentisme amb xenofòbia, amb racisme o amb supremacisme, em sembla un insult. Això ho hem d'excloure. I, a la vegada, titllar els comuns de traïdors o de covards em sembla inexplicable. Quan el que ens mou és la tàctica política, les declaracions del pim-pam-pum, la cosa més enginyosa a Twitter que permeti més repiulades perquè és l'insult més ben pensat, quan fem debats als plens municipals o al Parlament simplement per anar a caçar l'altre, doncs sí, ens fem un tret al peu. I ens disparem entre possibles aliats: entre independentistes i sobiranistes però també entre els mateixos independentistes. Aquestes coses segur que no ens ajudaran mai.

Foto: IVAN GIMÉNEZ

“La vulnerabilitat social a Badalona és un espai adobat perquè els discursos de l’odi penetrin”

Hi ha persones que reivindiquen el “[cuixartisme](#)”, que consideren un nou fenomen polític i social propi dins el sobiranisme. Hi estàs d’acord? Què significa per a tu el cuixartisme?

Coneixent el Jordi, no crec que li agradi gaire. En tot cas, en la mesura que ens serveixi per explicar els valors que representen Jordi Cuixart i Òmnium, ja m’està bé. Quins són aquests valors? Doncs el fet de no renunciar a res mai però sense deixar-nos ningú enrere, la voluntat d’incidir sobre el conjunt de la ciutadania del nostre país per enfortir el sentiment de pertinença col·lectiva, voler fer la independència per la cultura, per la llengua però, sobretot, per tenir elements que ens permetin lluitar contra l’exclusió. Voler construir una República catalana d’homes i dones lliures, on no hi hagi un 15% de la ciutadania que no té dret a vot, que és una cosa inexplicable. A casa meva som dos i només tenim dret a emetre un vot. Com pot ser?

Però en aquest sentit, llavors, l’1-O estava mal plantejat, perquè també exclouïa una part de la població.

L’1-O s’impulsa des del Govern, que és a qui li pertocava. Si hagués estat la consulta d’Òmnium, t’asseguro que hauria estat diferent en aquest sentit. Nosaltres ens el fem nostre en tots els aspectes, però és cert: no va servir per resoldre aquesta qüestió que en el 9-N, en canvi, sí que s’havia tingut en compte. En el referèndum es va decidir que el cens fos el mateix que en unes eleccions, per tal de buscar la validació internacional. És una qüestió que hem de resoldre, perquè no concebem un país on hi hagi una part tan important de la població que quedi exclosa pel fet d’haver nascut fora o d’haver vingut d’on sigui.

La teva relació amb Òmnium Cultural comença el 2007; però, entremig, també vas ser cap de gabinet d'Alcaldia i Comunicació de l'Ajuntament de Badalona i assessor d'Oriol Junqueras, en un període de temps molt breu, de només 20 dies. Per què fas aquest salt a la institució?

La decisió, en el cas de Junqueras, era per una qüestió molt puntual: hi havia l'1-O i el que venia després, però no vaig tenir gaire temps de fer res. Professionalment, el meu lloc és a la universitat. Vaig treballar de periodista i porto el periodisme per la vena, però les rutines professionals, les limitacions, els ritmes... És clar, no hi havia un CRÍTIC fa 20 anys! Les circumstàncies eren diferents, i em vaig decantar per la part més acadèmica de la mà de Mònica Terribas, que em va demanar que m'incorporés a la universitat. Faig una excepció el 2015. Jo m'estimo molt aquesta ciutat, la ciutat d'acollida dels meus avis que la van fer com és, on hi he crescut i militat, i el fet que Albiol accedís a l'alcaldia el 2011 és un cop molt dur. S'aprofita, com fan els populismes i l'extrema dreta, de la vulnerabilitat social que existeix a Badalona i que és un espai adobat perquè els discursos de l'odi i de l'exclusió penetrin. La seva governança és nefasta, i es veu la necessitat que hi hagi una aliança que el faci fora.

Llavors fas el salt.

No m'havia plantejat fer-lo; però, quan la Dolors aconsegueix l'alcaldia amb el seu equip, em demana que m'hi incorpori. Jo, com sant Pere, li dic que no tres vegades, però el quart cop m'enganxa a la revetlla de Sant Joan, i vaig flaquejar. Em creia el projecte. La Dolors és una persona de referència, de la base, amb voluntat transformadora i de teixir complicitats. No hi ha cap tema que no conegui fins al final. Té un grau de coneixement absolut, no només de les grans polítiques, sinó del que hi havia darrere de cada decisió, del que significava, dels noms i cognoms de la gent que cada dia es quedava al carrer per desnonaments... De fet, aquesta és la gran frustració dels nostres anys de mandat: conèixer cada matí tota la gent que es quedava al carrer i veure com teníem les mans lligades. És un problema que encara és present en una ciutat on sempre plou sobre mullat.

Com vas viure aquells anys?

Va ser dur treballar a l'Ajuntament amb el govern del PP limitant-nos molt l'autonomia i amb la limitació del sostre de deute que va aprovar el govern socialista anterior amb traïdoria. Els ajuntaments són la primera trinxera, la gent veu l'alcaldessa, li diu "soluciona'm això", i havíem de lidiar amb la impotència de no poder canviar algunes coses perquè no en tenim els instruments. A la vegada, eren uns anys clau pel procés polític. El govern de la Dolors va ser fidel al que passava en l'àmbit nacional, des de la discrepància en moltes coses amb el Govern de la Generalitat, però amb lleialtat davant els atacs i les detencions. De fet, la Dolors no la fan fora per la seva política social i transformadora, molt ben valorada, per cert, entre els votants socialistes. El PSC fa caure el govern de la Dolors i es posa al servei del pitjor PP que pot existir per una qüestió de quotes de poder i perquè la Dolors és independentista. És així, és una persecució ideològica.

Foto: IVAN GIMÉNEZ

“Si avui governa el PP a Badalona, és perquè el PSC ho vol”

I enguany, Xavier García Albiol ha tornat a l'alcaldia.

La Dolors Sabater i l'Oriol Lladó, d'ERC, havien mostrat moltíssima generositat el 2019 quan, davant del xantatge del PSC, van preferir que governessin els socialistes abans que Albiol. Però, ara, l'aposta havia de ser per un govern encapçalat per qui havia guanyat les eleccions des d'un punt de vista de les esquerres, és a dir, la Dolors. Això tenia tota la lògica, i podem trobar actituds millorables per part dels partits sobiranistes i independentistes, però aquí el focus és en els socialistes. Si avui governa el PP a Badalona, és perquè el PSC ho vol. És qui ho ha permès. Això és així, ja està, diguem-ho i assumim també que serà molt difícil construir una alternativa de progrés a la ciutat mentre el PSC sigui esclau d'aquests comportaments. El partit socialista, en general, ha de reflexionar moltíssim.

Ha de fer autocrítica?

Sovint es demana al sobiranisme i a l'independentisme que en faci, i se n'ha fet molta, però quina autocrítica ha fet un partit que va permetre el 155 i que no ha mostrat cap empatia envers la gent que pateix o envers els presos polítics? Què punyeta ha fet el PSC? Que Pablo Iglesias hagi anat a la presó a veure Cuixart i que Iceta no hagi tingut la decència d'anar-hi, com pot ser? Si Pallach, Reventós o Maragall veiessin aquesta vergonya en què s'ha convertit el partit socialista, en molts casos crec que se n'avergonyirien. I no parlo dels militants de base, que potser lluiten per un model d'Estat oposat al meu, però em consta que són gent compromesa i amb voluntat transformadora. De fet, Jordi Cuixart ha dit en diverses ocasions que ens equivocarem molt si pensem que la solució del conflicte d'aquest país pot passar sense el PSC, i això és així, però el que ha fet a Badalona és

imperdonable.

Has viscut sempre a Badalona? Com explicaries aquesta ciutat?

Sempre que he viscut a Catalunya, he viscut a Badalona. Crec que és una bona ciutat per explicar el país. Té caràcter, una identitat molt complexa i s'hi veuen molt les desigualtats: hi ha barris, pocs, amb una renda *per capita* molt elevada; barris amb classes mitjanes on sociològicament el comportament electoral és molt similar al de Barcelona, i, a la vegada, barris molt humils de gent treballadora, on les crisis formen part de la idiosincràsia. Però també tenim exemples de barris amb molt teixit social, on a la gent no se li ha regalat res i s'ho ha hagut de guanyar tot. Com les veïnes de Pomar, que van segrestar l'autobús perquè arribés al barri, o les de Llefia, que van dir "i una merda, aquí no construïreu més pisos", i es van guanyar la plaça Trafalgar. Hi ha barris on la gent s'ha asfaltat els carrers amb les seves mans. Això imprimeix caràcter, orgull i autoestima. Ara bé, també és una ciutat que ha patit unes polítiques molt desiguals. Per mi, això és Badalona: complexa, diversa, amb moltes assignatures pendents però amb una xarxa associativa que sap teixir complicitats més enllà de la capacitat que tingui l'Ajuntament de donar resposta a les necessitats. Això passa aquí i en molts llocs de Catalunya on la societat civil aguanta i crea aquesta xarxa invisible.

Foto: IVAN GIMÉNEZ

“A Catalunya no hi ha fractura nacional, però sí que som un país amb fractura social”

Enfilem cap a Sant Roc. De camí, Marcel Mauri s'atura i assenyala un bloc d'edificis.

— Mira, aquí hi vivien els meus avis, al bloc de pisos San Jaime. En aquesta zona es veu molt com anem aprofundint en les desigualtats.

— Per què ho dius?

— Just al costat, quan acaben les palmeres, a 10 minuts caminant, hi ha el barri del Gorg. Hi ha el

canal amb tot de pisos que segur que ningú d'aquest barri es podrà pagar mai. Igual que passa al front marítim. Aquí tens una fractura: al barri on som ara, quan hi va haver la crisi de fa 10 anys, l'índex d'atur juvenil arribava al 60%. Llavors, travesses el carrer, i al barri de la Mora hi ha tot de pisos d'*alto standing* i l'atur en general està en uns valors de l'11-12%.

— Ja...

— Seguim creant fronteres d'exclusió d'un barri a un altre. Això és evident que no contribueix a cosir la ciutat.

De fet, Sant Roc és un barri que es va crear per allotjar-hi les famílies de Badalona Sud que van perdre la casa quan es va construir l'autopista C-31. També va acollir els veïns afectats per la riuada del Besòs de l'any 1962 i els barcelonins de les barraques de Montjuïc i del Somorrostro. Com és aquest barri?

És un barri que, en el seu origen, pretén invisibilitzar la misèria, l'exclusió, expulsar-la de Barcelona, treure fora el que no interessa. La gent més humil, la fotem fora de la ciutat i els fem un barri amb uns edificis que, al cap de pocs anys, es demostra que tenen aluminosi. Un barri amb unes condicions nefastes pel que fa a l'habitabilitat, partit per l'autopista, que és una ferida oberta, i on s'han anat fent pedaçs. En aquells primers anys no hi havia ni parcs públics, ni una connexió amb la trama urbana, ni associacions, ni una planificació escolar i de serveis, ni res. Les imatges dels primers anys són terrorífiques. Llavors, què sosté Sant Roc? És cert que els últims 15 anys s'hi ha fet intervenció pública, però el que ha estat determinant és la presència d'entitats molt diverses, la més carismàtica de les quals és l'Ateneu. Com a badaloní, me'n sento molt orgullós. Això ha salvat Sant Roc; la xarxa civil és el seu salvavides.

Abans parlàvem de les fractures. Alguns actors polítics i mediàtics han parlat molt de la Catalunya fracturada en clau nacional. Es parla menys, però, de la fractura en clau social. Existeixen les dues?

Sant Roc és un exemple d'aquesta segona fractura, clarament. A Catalunya, des d'un punt de vista nacional, hi ha polarització, però segur que menys que la que hi pot haver a Espanya amb Vox, Ciutadans, amb el comportament nefast de la monarquia i dels poders de l'Estat. A Espanya hi ha una fractura en aquest sentit. A Catalunya hi ha molta polarització, i això en democràcia és sa en la mesura que posis els instruments per resoldre-la. Com? Amb urnes i debat polític sense trampes, sense que hi hagi gent que acabi a la presó. Si hi ha famílies que per Nadal no poden seure i parlar de segons quins temes, segur que són les mateixes que tampoc poden parlar sobre el fet que les persones homosexuals ens puguem casar, o sobre la llei de l'avortament, o de tantes altres coses. Per tant, crec que a Catalunya no hi ha fractura en clau nacional, però sí que som un país amb fractura social.

És possible que alguns sectors poblacionals no se sentin interpel·lats per la causa independentista si no es cus primer aquesta bretxa social entre centres i perifèries? Entre barris benestants i barris obrers?

És que, des del meu punt de vista, no és un debat excloent: és el mateix debat. L'independentisme ha de tornar a ser capaç —perquè aquests últims tres anys de turbulències i presó ho han complicat— d'explicar a tot arreu que el projecte de país que volem és per cosir aquesta fractura social, per tenir els instruments que permetin posar les persones al centre. S'ha demostrat que amb l'Estat espanyol això és impossible, perquè prioritza els privilegis d'uns quants, de les classes benestants, de la monarquia...

Foto: IVAN GIMÉNEZ

“Les esquerres espanyoles han de donar suport al procés d’autodeterminació de manera desacomplexada”

I creus que el Govern català no les ha prioritzat?

En el cas de la monarquia, segur que no. Els altres casos els hauríem d’analitzar. Però, de totes maneres, el projecte independentista no és el projecte d’un govern o d’un altre, ni tampoc d’un partit polític. Cal trencar amb aquella mirada que tenien des de Madrid, que, quan decapitessin Artur Mas, tot això s’hauria acabat. Doncs no va d’això.

Ens aturem en un solar, amb un mural desgastat al darrere i edificis al costat. “Això és l’antiga caserna dels bombers de Badalona. Eren aquí quan jo era petit”, apunta Mauri. “I veus aquests pisos? Els vam inaugurar amb la Dolors”. Durant el trajecte, el vicepresident d’Òmnium es deté diverses vegades per narrar-me les experiències, personals i col·lectives, que defineixen la identitat de Sant Roc. Parlem de les fronteres invisibles que separen aquest i altres barris. Recorda les visites a “la casa del Bimbo” amb l’àvia i els trajectes fins a Barcelona. En cada carrer, darrere de cada cantonada, hi ha moltes històries per explicar. “Bé, per on anàvem?”

Em deies que conceps el projecte independentista com a quelcom d’holístic i que hauria de servir per atendre aquestes desigualtats i la fractura social de què parlàvem. Però, si donem un cop d’ull als resultats electorals dels darrers anys —i des d’una mirada potser una mica simplista, perquè poden tenir moltes possibles lectures—, en una part de les zones perifèriques o dels barris de rendes més baixes no guanyen les opcions independentistes. Vull dir que no sé si el projecte independentista es percep sempre com tu plantejges...

Jo crec que l'independentisme, de fet, penetra molt menys entre les classes altes.

Bé, hi ha els dos pols, no?

Però connecta menys amb els superrics. De fet, si analitzem comportaments electorals, hi ha barris a la zona alta de Barcelona que tenen un comportament similar al que té el Paseo de la Castellana, per entendre'ns. És cert que, a la vegada, la penetració independentista també és menor en alguns sectors de les classes més populars. Però hi ha penetració: en aquest barri, l'independentisme, fa 10 anys, treia l'1% dels vots. Ara no guanya les eleccions ni molt menys, però les forces independentistes poden arribar a treure-hi el 7%. No és suficient encara i, per tant, l'independentisme ha de fer un esforç per saber-se explicar, per dir que el seu projecte de país vol transformar les realitats que són profundament injustes i que necessitem els elements per poder-ho fer. Amb l'Espanya actual això és absolutament impossible.

Creus que Espanya és irreformable, doncs?

No ho dic ni molt menys, ni que sigui per la memòria dels meus avis, que eren lluitadors antifranquistes i republicans espanyols. Ara bé, és evident que, ara mateix, les majories polítiques i socials per canviar la realitat hi són a Catalunya i no hi són a l'Estat. Tant de bo hi siguin en el futur! No és el meu projecte polític, evidentment, però vull que un dia hi siguin. Hi ha hagut dos projectes polítics, segurament, que han qüestionat el règim del 78: el que sorgia del 15-M i el sobiranisme català. Doncs bé, a l'Estat, en la mesura que una part del 15-M —no tot, evidentment!— s'institucionalitza, acaba optant per vies pragmàtiques. I aquí vull reconèixer tota la solidaritat que Podem té cap als presos polítics, defensant-los sempre que ha fet falta, però és evident que s'han menjat algunes qüestions i que han decidit prioritzar-ne d'altres. I crec que, des d'una òptica de progrés, ara tocaria que les esquerres espanyoles donessin suport al procés d'autodeterminació de Catalunya de manera desacomplexada.

Tornant a la relació entre l'independentisme i els barris perifèrics, [en una entrevista a CRÍTIC](#), Montse Santolino deia que “Quan l'independentisme ha vingut a barris com aquest, hi arriba com si fóssim ‘territorio comanche’”. L'independentisme ha sabut connectar amb la realitat d'aquests barris o a vegades s'hi ha relacionat des de l'alteritat?

Si un projecte polític diu “hem d'anar a aquest lloc”, vol dir que ho fa des del desconeixement propi de no ser-hi. Aquí ja hi ha un problema. Hauríem de ser capaços que els moviments socials i polítics que existeixen als barris reconeguessin el projecte independentista com a propi, no que vingués ningú a explicar-lo. Si l'independentisme ha d'anar als barris, vol dir que no ha fet els deures. No hem d'anar-hi: hem de ser-hi. Nosaltres, quan diem que no ens agrada el concepte “eixamplar la base” ho diem en aquest sentit: joestic compromès políticament amb tota la ciutat, però Sant Roc no ha estat el meu lloc de lluita. No puc venir al barri dels meus avis tants anys després volent “eixamplar”. A ningú li agrada ser eixamplat per un altre. Parlem de compartir, de construir col·lectivitat com ha fet la gent de l'Ateneu de Sant Roc. Això també ho ha de fer l'independentisme per no ser, com diu la Montse, extraterrestres.

Foto: IVAN GIMÉNEZ

“La fase de l'autocrítica de l'independentisme s'ha acabat. Necessitem la fase de la proposta”

Arribem a la plaça Roja de Sant Roc. “És una de les coses de les quals em sento més orgullós”, explica Mauri, que no oculta la satisfacció. “Hi venia de petit i estava destrossat. L'espai públic explica una ciutat, i invertir aquí valia la pena. Això ara fa goig. A mi m'emociona.” Remodelar aquesta plaça i recuperar el patrimoni històric del barri era una reivindicació veïnal que es va fer realitat a partir d'un procés participatiu. Seiem sota l'escultura de 'La papallona', de Fornells-Pla, i irromp a la conversa l'Umair, activista del barri i membre també d'Òmnium Cultural. Xerrem una estona. “Aquest tio és un crack”, xiuxiueja el Marcel mentre el company parla. “Podríem acabar el passeig a l'Ateneu de Sant Roc, us el vull ensenyar”, diu.

Com es va viure l'1-O en aquest barri?

Aquí la gent votava. Que no hi va haver el mateix percentatge de participació que a Gràcia? És evident. Però, si aquí es va votar, va ser perquè hi va haver una xarxa autoorganitzada de gent d'aquest barri per poder votar. I, per tant, els *agoreros*, la gent de Ciutadans, no han aconseguit el seu projecte polític, que era dividir i ulsteritzar aquest país. Ara, el risc sempre hi és, i hi és per la divisió social que tenim. En aquesta vulnerabilitat social és quan els seus discursos poden calar. Davant d'això, el nostre projecte són les lluites compartides, construir la col·lectivitat des de la base.

Tercer 1 d'octubre des que el 2017 es va celebrar el referèndum. En quina fase es troba l'independentisme ara?

Encara som en una fase d'explicar-nos i d'explicar què ha passat. Benvingudes siguin les reflexions i

els llibres de tots plegats! Si te'ls llegeixes, més enllà de constatar que la repressió provoca dolor i divisió, també veus que, quan el president Puigdemont i Oriol Junqueras han pogut parlar amb el tercer grau, ho han fet. Han creat esclatxes en la repressió. Hi ha dolor, però s'ha de seguir cosint. Han passat tres anys, que és un temps suficient per veure que les diferències no són insalvables.

Des de diversos sectors de l'independentisme s'ha reiterat la necessitat de fer una revisió crítica del que va passar a la tardor del 2017. S'ha fet aquesta revisió? Cal seguir fent-la?

Vaig primer a l'altra banda. Realment valia la pena, per aturar un referèndum d'autodeterminació al qual no van donar ni tan sols validesa, l'ús de la violència? La repressió, la presó i tot el que ha vingut després? Aquesta és l'autocrítica que haurien de fer. Fins i tot he discutit amb alguns polítics sobre el 6 i 7 de setembre. Si només mires aquells dos dies, poden semblar un desastre. Però mira també d'on veníem! Mira les 18 vegades que l'Estat espanyol diu 'no' al Govern de la Generalitat i al Parlament i els impedeix fer absolutament res! Per tant, obrim el focus. Llavors, autocrítica, tota la que calgui i sempre. Ara bé, alguns la portem fent des del novembre del 2017. I segur que tot és millorable; però, més que buscar responsables i culpables, el que cal és seguir fent, de l'independentisme, un projecte atractiu per a tota la ciutadania d'aquest país. Arriba un moment en què crec que la fase de l'autocrítica s'ha acabat; ja s'ha dit tot. El que necessitem un altre cop és la fase de la proposta.

En aquest sentit, hi ha diferents estratègies per part dels diferents actors independentistes.

El catalanisme i l'independentisme sempre han volgut negociar. Crec que ens fem un mal servei si ens posem en dubte i si ens enroquem amb si diàleg, negociació o confrontació. Qui no vol ni dialogar ni negociar és l'Estat, i també és l'Estat el que provoca la confrontació. Per tant, davant d'això, responguem.